

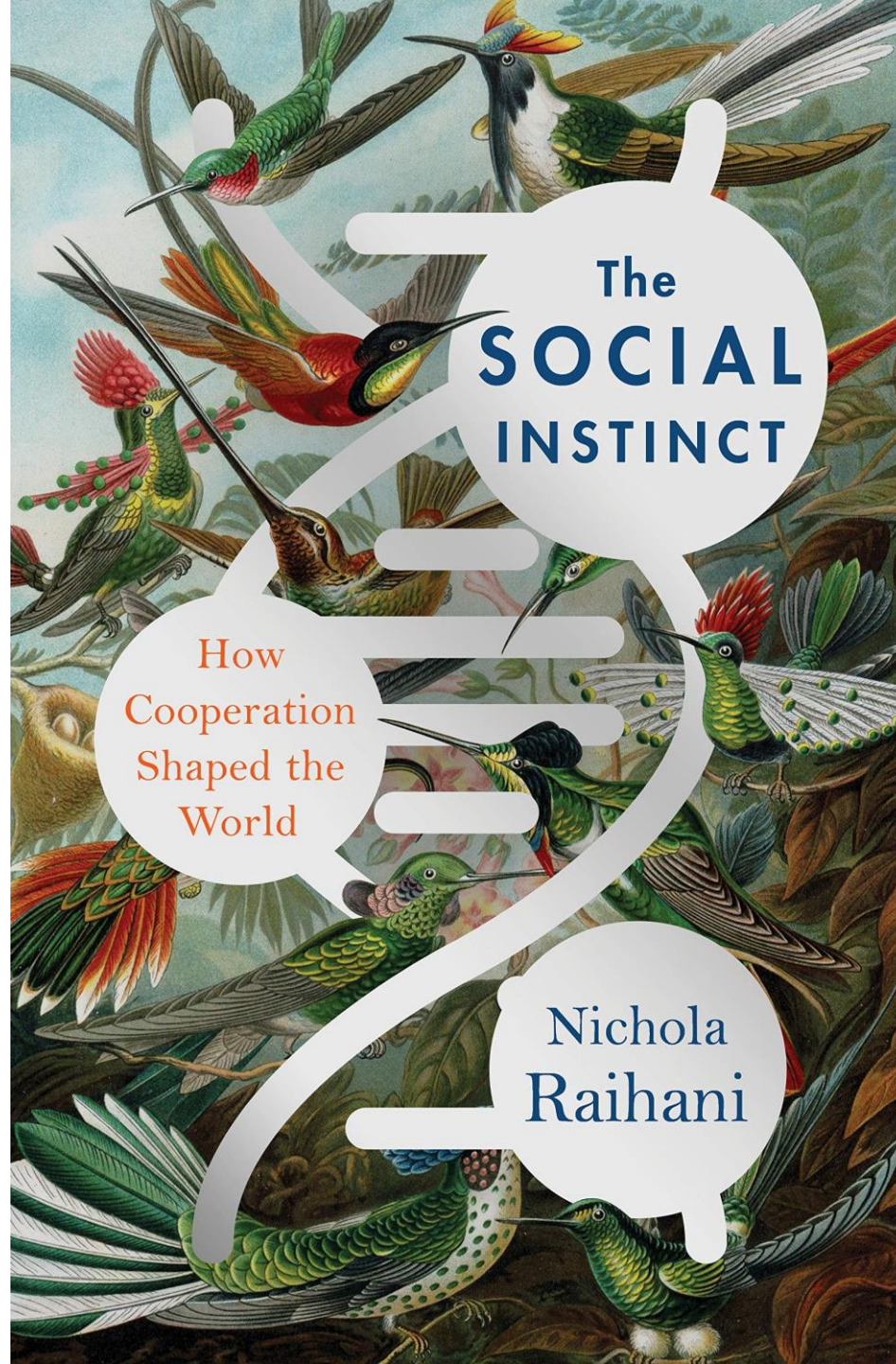
Het Grote Net[e]werk

*Samenwerken aan een klimaatveilige toekomst
voor de Grote Netevallei, vol beleving*

Samenwerken:

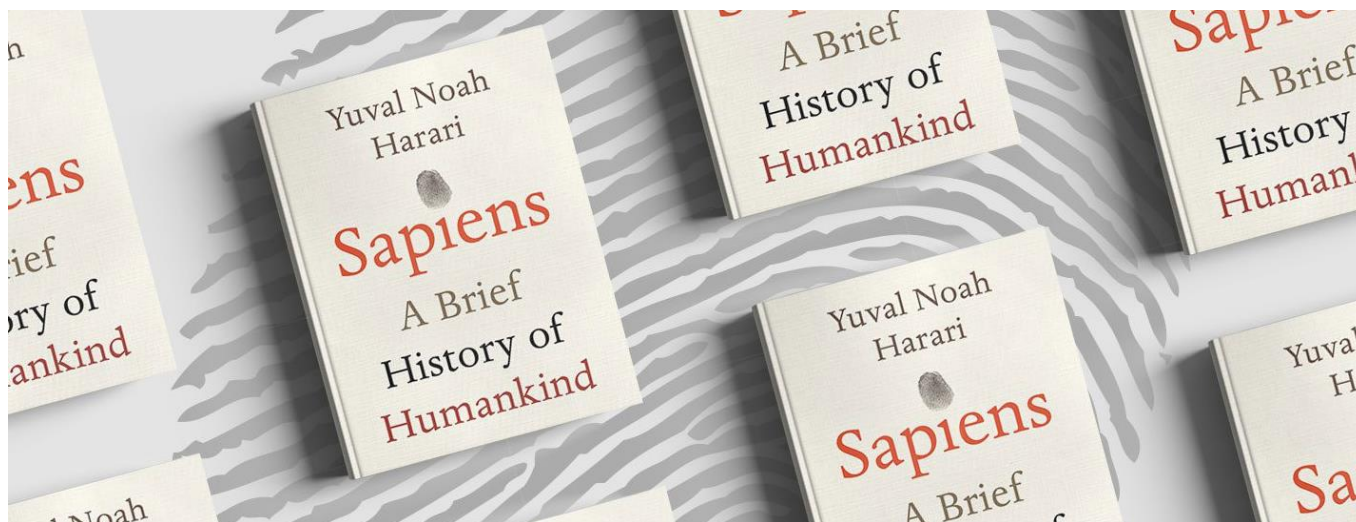
niet alleen een mensenzaak

Titel: The Social Instinct: How Cooperation Shaped the World
Auteur: Nichola Raihani
Uitgever: St. Martin's Publishing Group
ISBN: 1250262828, 9781250262820

Samenwerking als menselijke eigenschap

in historisch en evolutionair ontwikkelperspectief

Auteur: Yuval Noah Harari
Titel: Sapiens: A Brief History of Humankind
Uitgever: Harper
ISBN: 978-0062316097

Titel: In gesprek met Johan Braeckman. Een zoektocht naar menselijkheid (Deel 1)
Auteurs: Dirk Verhofstadt & Johan Braeckman
Uitgever: VBK - Houtekiet
ISBN: 9789089249784

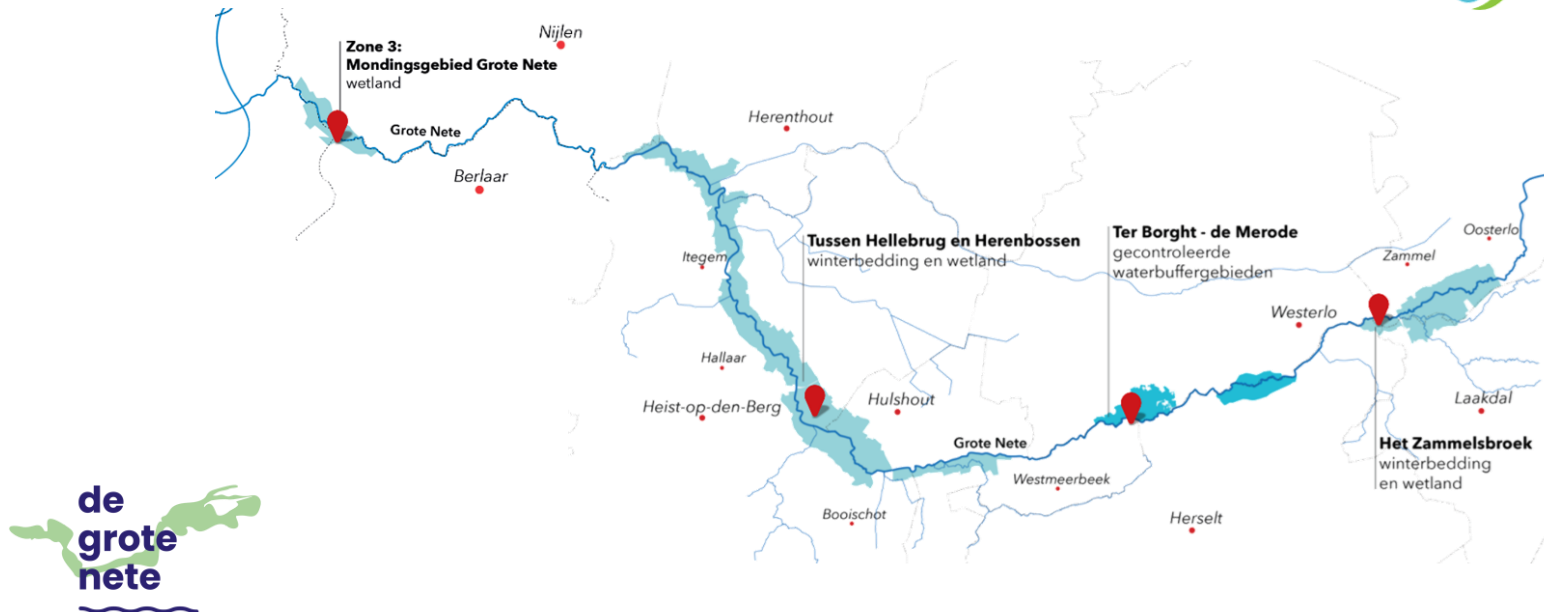

Naar een
klimaatveilige vallei
vol beleving

Aanleiding

- **Sigmaplan:**
 - belangrijk voor gebiedsontwikkeling in vallei
 - noodzakelijk, maar onvoldoende
 - beperkt tot benedenloop

Sigmaplan

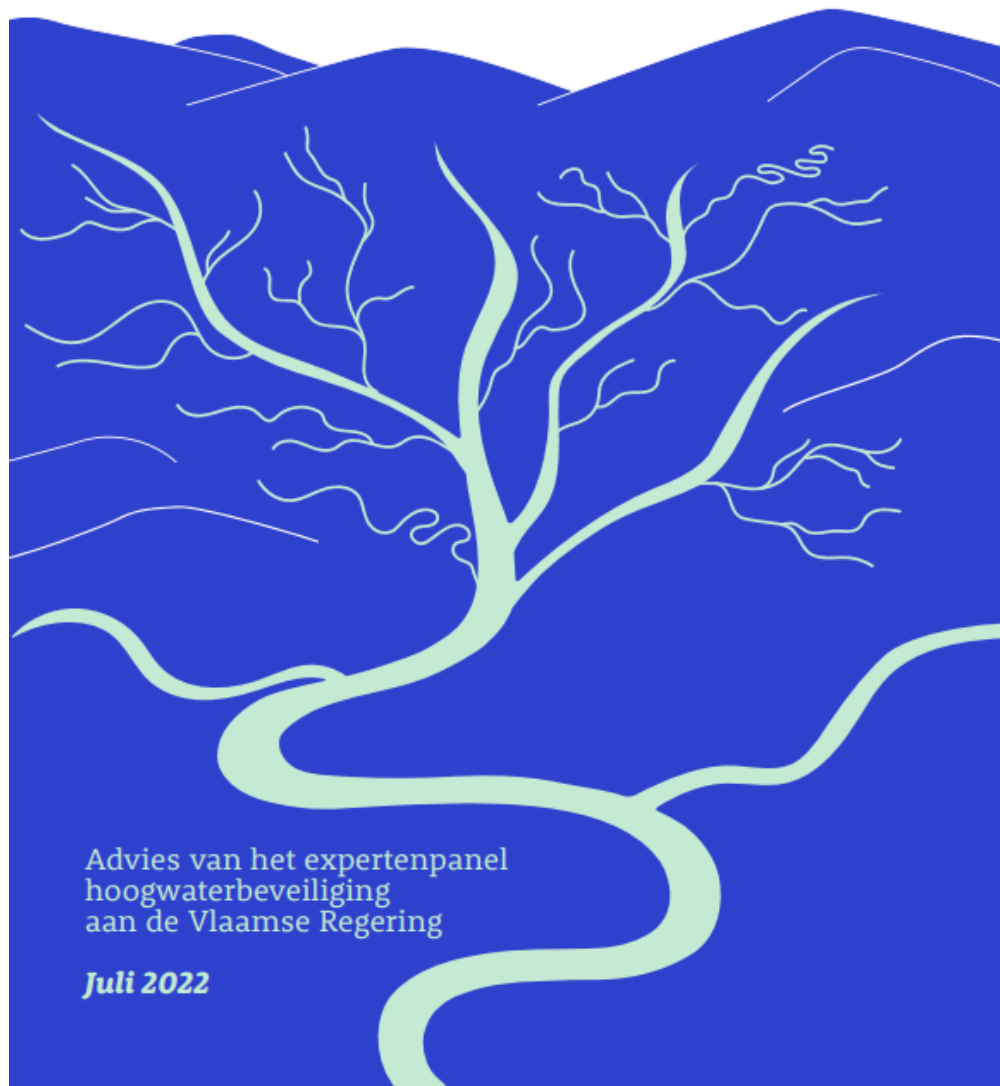
(<https://sigmaplan.be/nl/>)

Meer lezen over waarom het Sigmaplan
noodzakelijk maar tegelijk onvoldoende is?

Weerbaar Waterland

Ons voorbereiden op wat al gebeurt

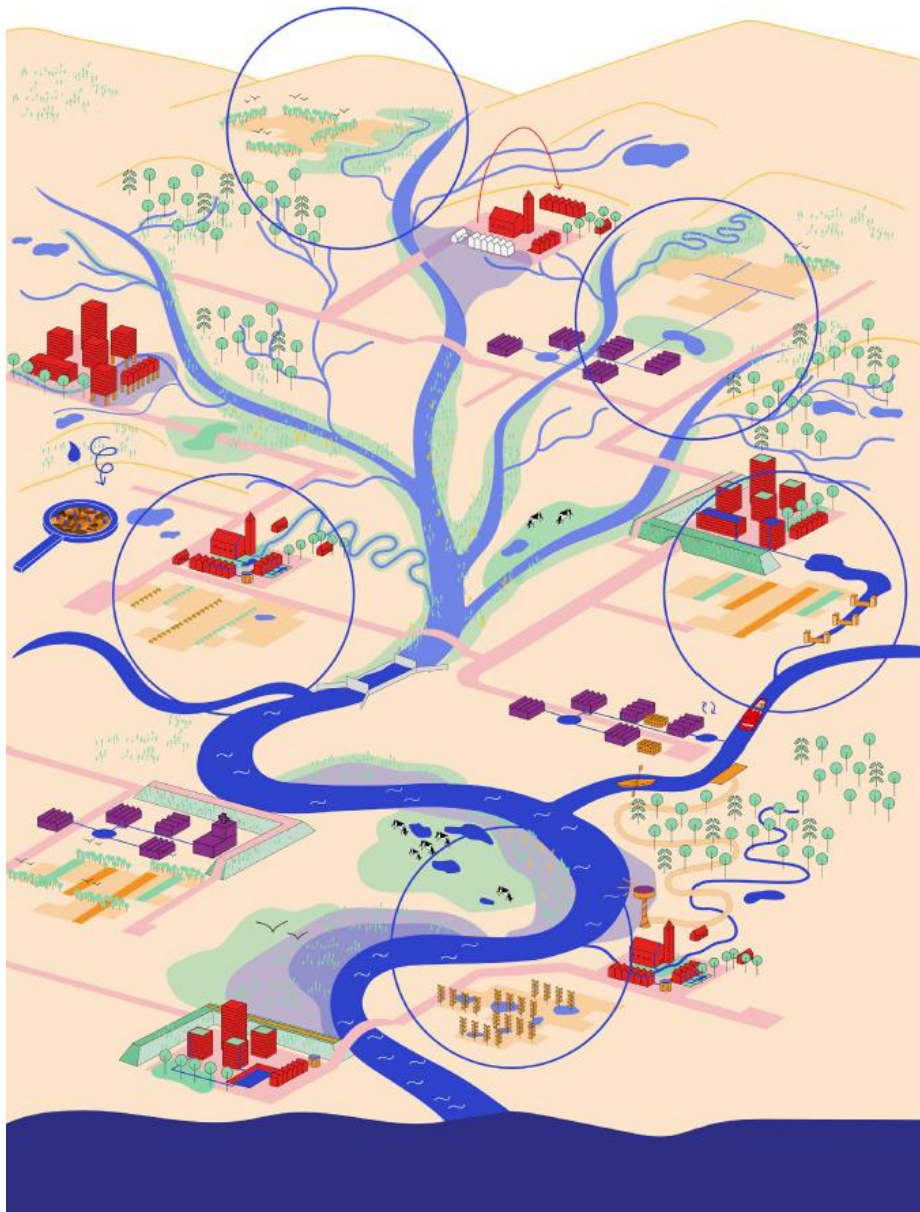

Advies van het expertenpanel
hoogwaterbeveiliging
aan de Vlaamse Regering

Juli 2022

Weerbaar Waterland - Advies van het expertenpanel
hoogwaterbeveiliging aan de Vlaamse Regering (juli 2022)

Online raadpleegbaar

2.2.3 Zet maximaal in op koppelkansen

De ingrijpende transformatie die we met de systeemaanpak willen waarmaken is hard nodig. Tegelijk houdt ze ook veelbelovende koppelkansen in inzake droogte-, erosie- en waterkwaliteitsbeheer, ecosystemen en leefomgevingskwaliteit – met slimme toekomstbestendige oplossingen kunnen we namelijk meerdere opgaven en ambities tegelijk realiseren. Laten we de wateropgave en de waterveiligheid daarom beschouwen als aanleiding, hefboom en versneller om ook sociale en duurzaamheidsdoelen dichterbij te brengen, tegelijkertijd en in samenhang.

De koppeling met het watertekort springt meteen in het oog. Dankzij de natte natuur, overstrombare valleien en de herstelde infiltratiecapaciteit neemt de bodem meer water op. Dat brengt meer water naar onderliggende watervoerende lagen en gaat bij aanhoudende droogte waterstress tegen.

Ook de link met waterkwaliteit is overduidelijk. Valleien laten overstromen met water van een voldoende kwaliteit is meer verenigbaar met ander landgebruik zoals natuur en landbouw. Des te meer reden om ook blijvend in te zetten op waterkwaliteit maar dat mag ons niet tegenhouden om ondertussen reeds werk te maken van waterberging in de valleien. Het overstromen van kritieke, woon- of industriegebieden leidt vaak tot calamiteiten en problemen voor de waterkwaliteit.

Ook maatregelen in bovenstroomse gebieden maken ecosystemendiensten, erosiebeheer en waterkwaliteitsverhoging mogelijk en leveren koppelkansen op voor biodiversiteit, klimaatmitigatie en -adaptatie en beleving. Groenblauwe ruimtes – vooral in verstedelijkt gebied, maar ook daarbuiten – kunnen de omgevingskwaliteit fors verhogen. Dat is belangrijk, zeker met het oog op de klimaatverandering: ze kunnen bijvoorbeeld ook de hittestress verminderen. Daarnaast is aangetoond dat de interactie met groenblauwe ruimtes de algemene tevredenheid verhoogt en het stressniveau verlaagt. En omdat veel mensen groenblauwe ruimtes aantrekkelijke plekken vinden voor ontmoetingen en sociale contacten versterken zulke ruimtes meteen ook de sociale cohesie.

Die groenblauwe ruimtes – net zoals natuurgebaseerde oplossingen zoals herstel van wetlands en andere natuurlijke overstromingsgebieden – helpen ook om de klimaatverandering af te remmen (klimaatmitigatie). Valleigebieden in Vlaanderen vormen enorme koolstof-hotspots. Vematting van die valleigebieden is cruciaal om deze grote voorraden koolstof te bescher-

Aanleiding

- **Valleiherstel vergt integrale benadering:**
 - wateropgave en biodiversiteitscrisis strekt ver buiten vallei
 - overstijgt capaciteit van individuele sectoren, partners en lokale besturen
- **Kansen voor uniek erfgoed: kastelen en watermolens**
- **Afstemming tussen veelheid van agenda's en ambities:**
 - onmogelijk zonder professionele coördinatie
 - vereist duidelijk mandaat

Aanleiding

Enerzijds	Anderzijds
<ul style="list-style-type: none">• vallei met enorme potenties	<ul style="list-style-type: none">• ondanks inspanningen: versnipperde aanpak
<ul style="list-style-type: none">• grote verwevenheid en complexiteit van uitdagingen en ambities	<ul style="list-style-type: none">• geen duidelijke coördinatieopdracht

Doel

- **Eén geïntegreerde en gecoördineerde systeemaanpak** hanteren voor **héél de vallei**
 - samenwerking van brongebied tot monding
 - niet alleen aan de smalle vallei aanpakken maar ook de waterlopen, sponslandschappen en het verstedelijkt gebied
 - zo een structureel en significant verschil maken in heel gebied
 - verschillende agenda's in het gebied op elkaar afstemmen
- Een echte kwantum-sprong nemen naar een **veerkrachtige, klimaatrobuuste vallei**

Belangrijkste acties en beoogde realisaties

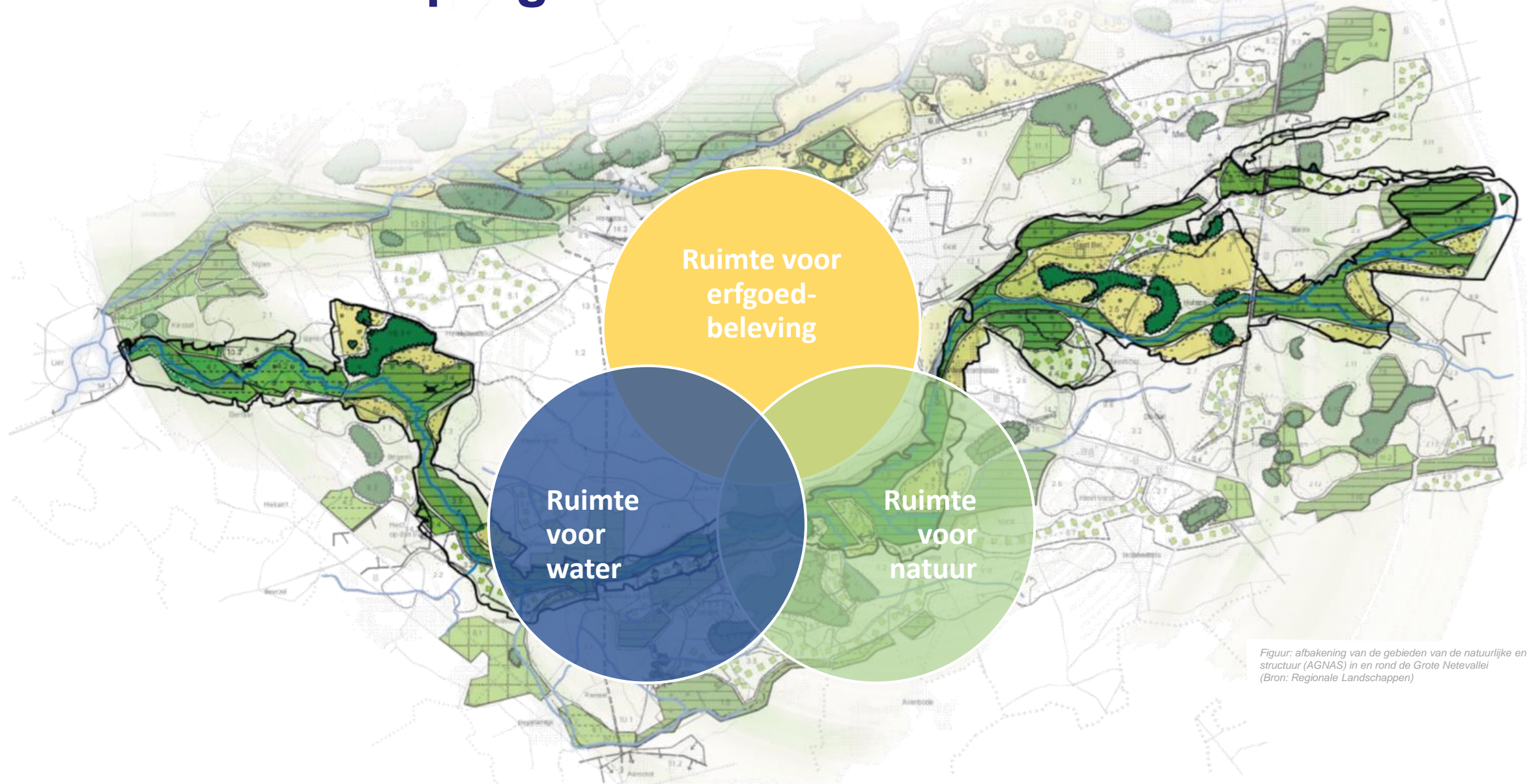
- Aanpak:
 - uitvoering van **drie transversale operationele programma's**
 - realisatie van een aantal **complexe hefboomprojecten**

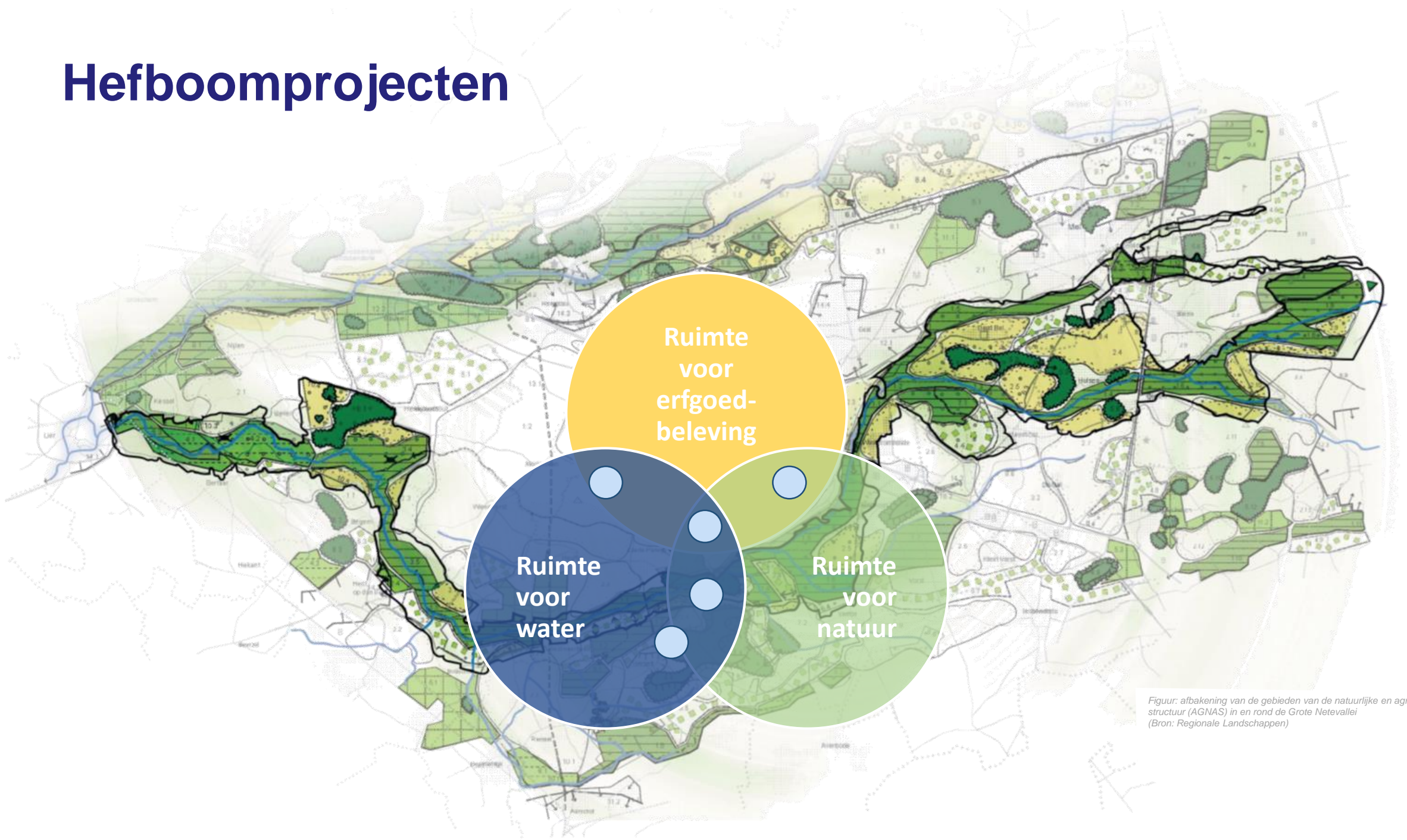
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Transversale programma's

Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Hefboomprojecten

Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Transversale programma's

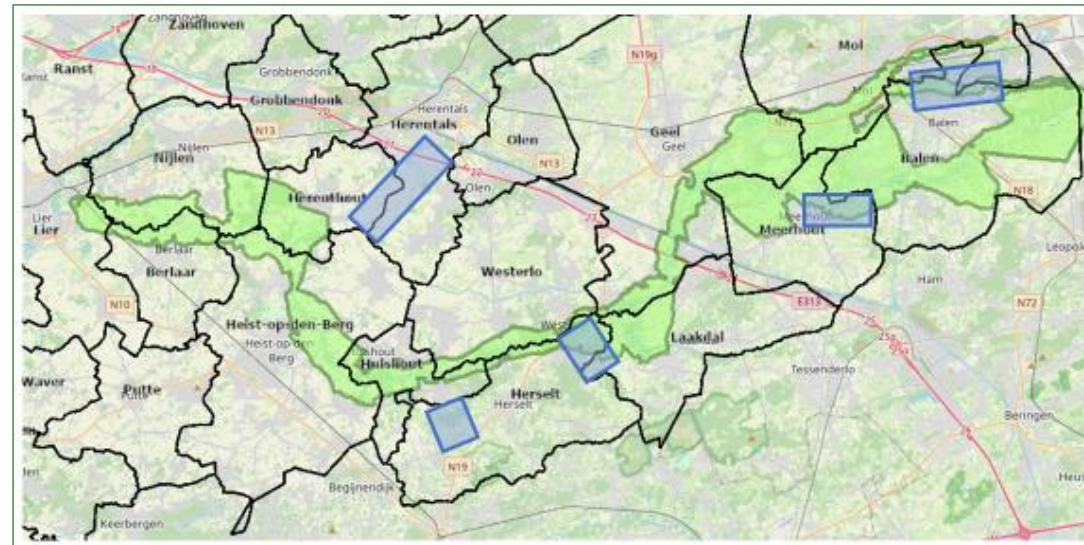

Transversale programma's

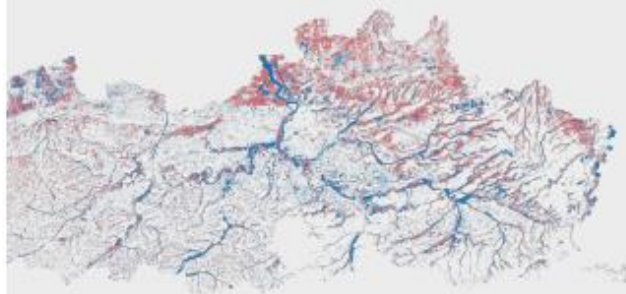
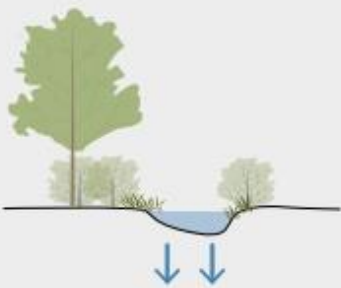
Ruimte voor water

- **Integrale droogtestrategie**
 - **participatief begeleidingstraject** voor lokale besturen
 - ondersteuning bij (minstens) **één integraal anti-verdrogingsproject per gemeente**
 - **aanpak waterlopen** (hoge potentiezones), verspreid over stroomgebied

DE DROGE DELTA

HOE WE VAN VLAANDEREN WEER EEN SPONS KUNNEN MAKEN

De Droge Delta. Hoe we van Vlaanderen weer een spons kunnen maken

Online raadpleegbaar
(<https://www.vlaamsbouwmeester.be/nl/subsite/de-droge-delta>)

Transversale programma's

Ruimte voor natuur

- ‘De natuur opnieuw in ons leven brengen’
 - **Natura 2000-gebied ‘Grote Nete’**
 - gedragen door sterke schouders in SBZ
 - expliciete nood aan afstemming over gebieden rondom SBZ
 - geen reguliere werking
 - kwaliteitsontwikkeling i.s.m. lokale landbouwers, Regionale Landschappen, Bosgroepen, lokale besturen, ...

(<https://natura2000.vlaanderen.be/gebied/grote-nete>)

Ruimte voor natuur

- ‘De natuur opnieuw in ons leven brengen’
 - **Natura 2000-gebied ‘Grote Nete’**
 - gedragen door sterke schouders in SBZ
 - expliciete nood aan afstemming over gebieden rondom SBZ
 - geen reguliere werking
 - kwaliteitsontwikkeling i.s.m. lokale landbouwers, Regionale Landschappen, Bosgroepen, lokale besturen, ...
 - **Bebossen en ecologisch ontsnipperen**
 - (minstens) één substantieel bebossingsproject per gemeente
 - verbinden van natuur i.s.m. zowel publieke partners als met particulieren

Ruimte voor (erfgoed-)beleving

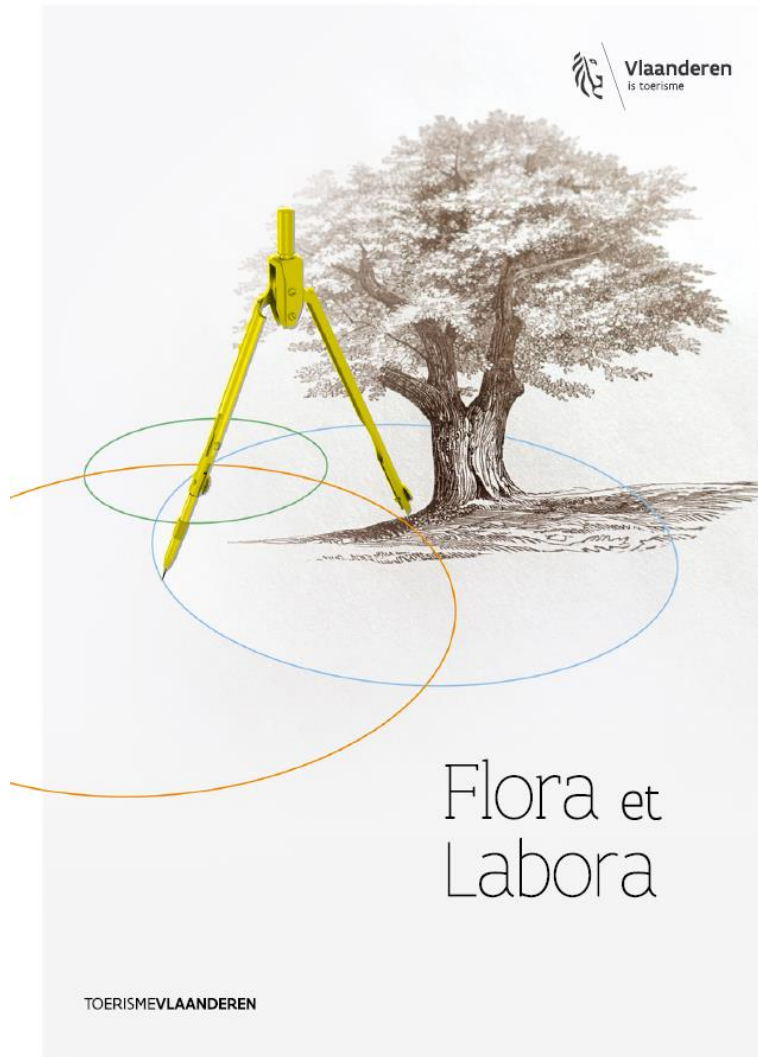

Ruimte voor (erfgoed-)beleving

- **‘Loire van de Kempen’:**
 - complexe herbestemmingsopgaven van watergebonden erfgoed
 - kastelen, watermolens, hoeves
- **Landschapsbiografie** als basis
- **Valleiroute:**
 - één bovenlokale route, van bron tot monding
 - verbinden van alle erfgoedparels en waardevolle natuur in één recreatief geheel
 - meerdaags wandelen, fietsen en peddelen

'Ruimte voor (erfgoed-) beleving' is geïnspireerd op het 'Reizen naar Morgen'-denkkader en visie- en strategiedocument 'Flora et Labora' van Toerisme Vlaanderen.

REIZEN naar *morgen*

OVER

Over Reizen naar Morgen

13 juni 2023

Het doel van de visie 'Reizen naar morgen' is om van Vlaanderen een florerende bestemming te maken.

Het doel van de visie 'Reizen naar morgen' is om van Vlaanderen een florerende bestemming te maken met veerkrachtige, duurzame en toekomstgerichte plekken die een meerwaarde bieden voor alle betrokkenen.

(<https://www.reizennaarmorgen.be/>)

Flora et Labora

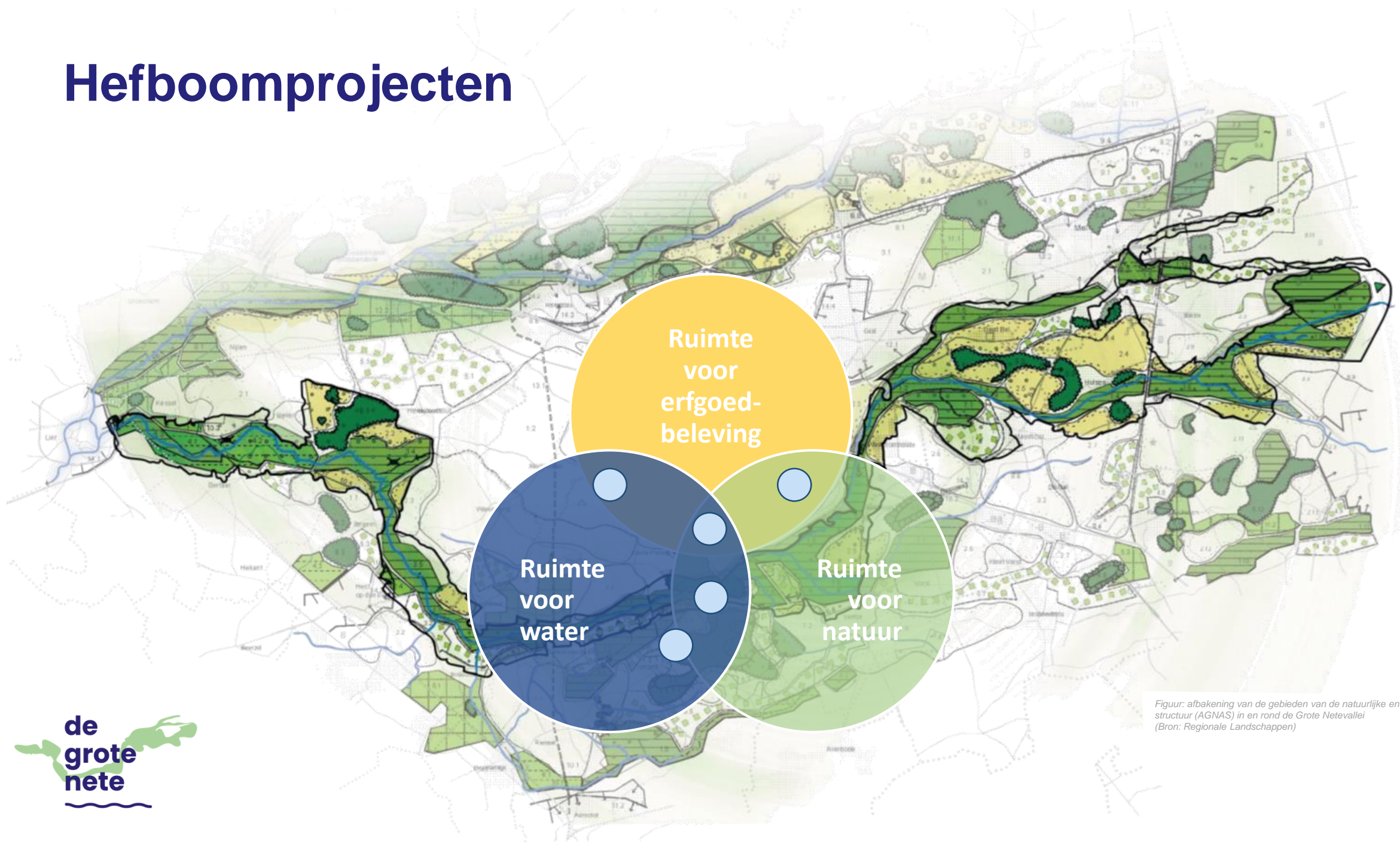
Online raadpleegbaar
(<https://www.vlaanderen.be/publicaties/flora-et-labora>)

NL | EN

Over Visie Netwerk Inspiratie

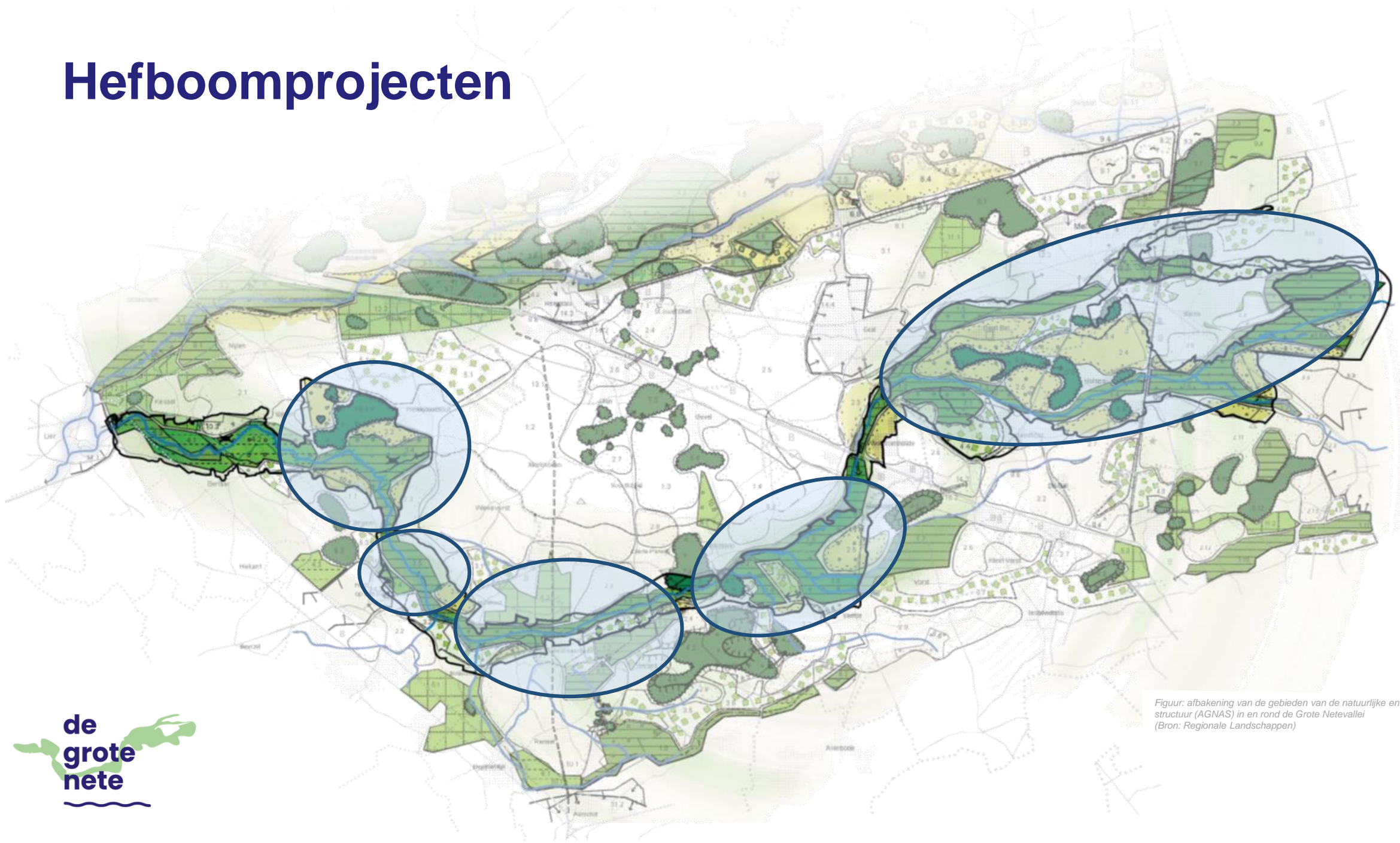

Hefboomprojecten

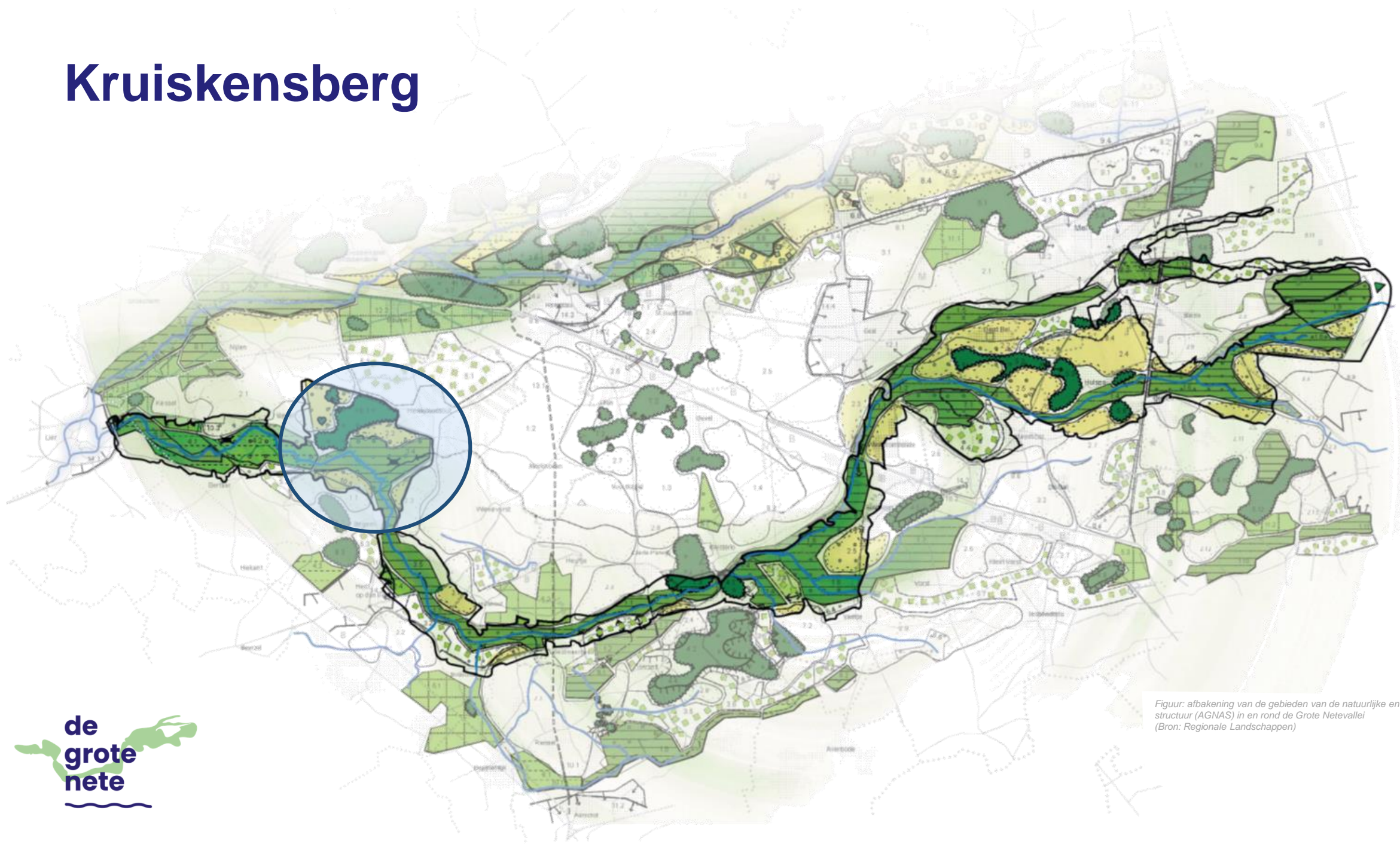
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Hefboomprojecten

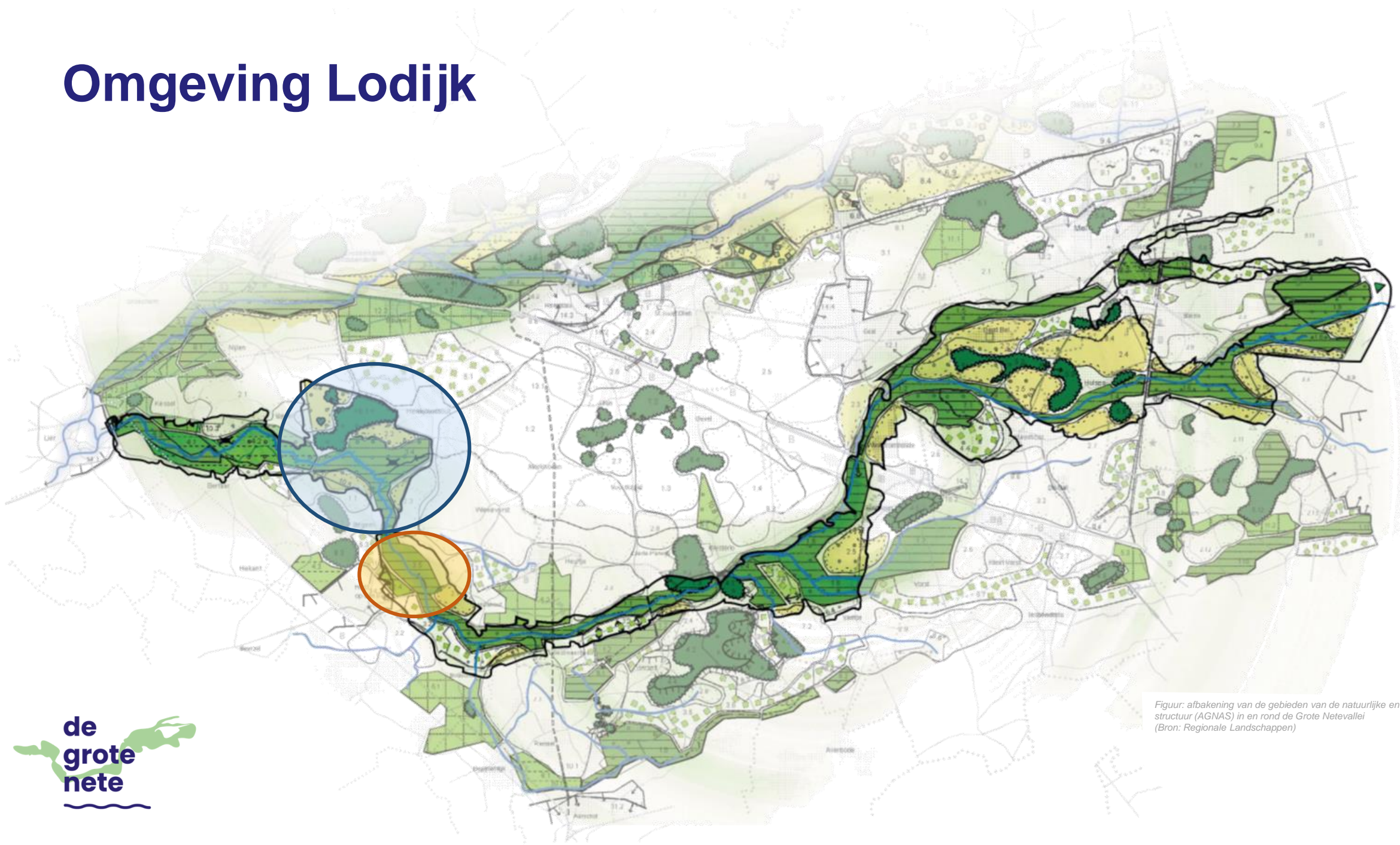
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Kruiskensberg

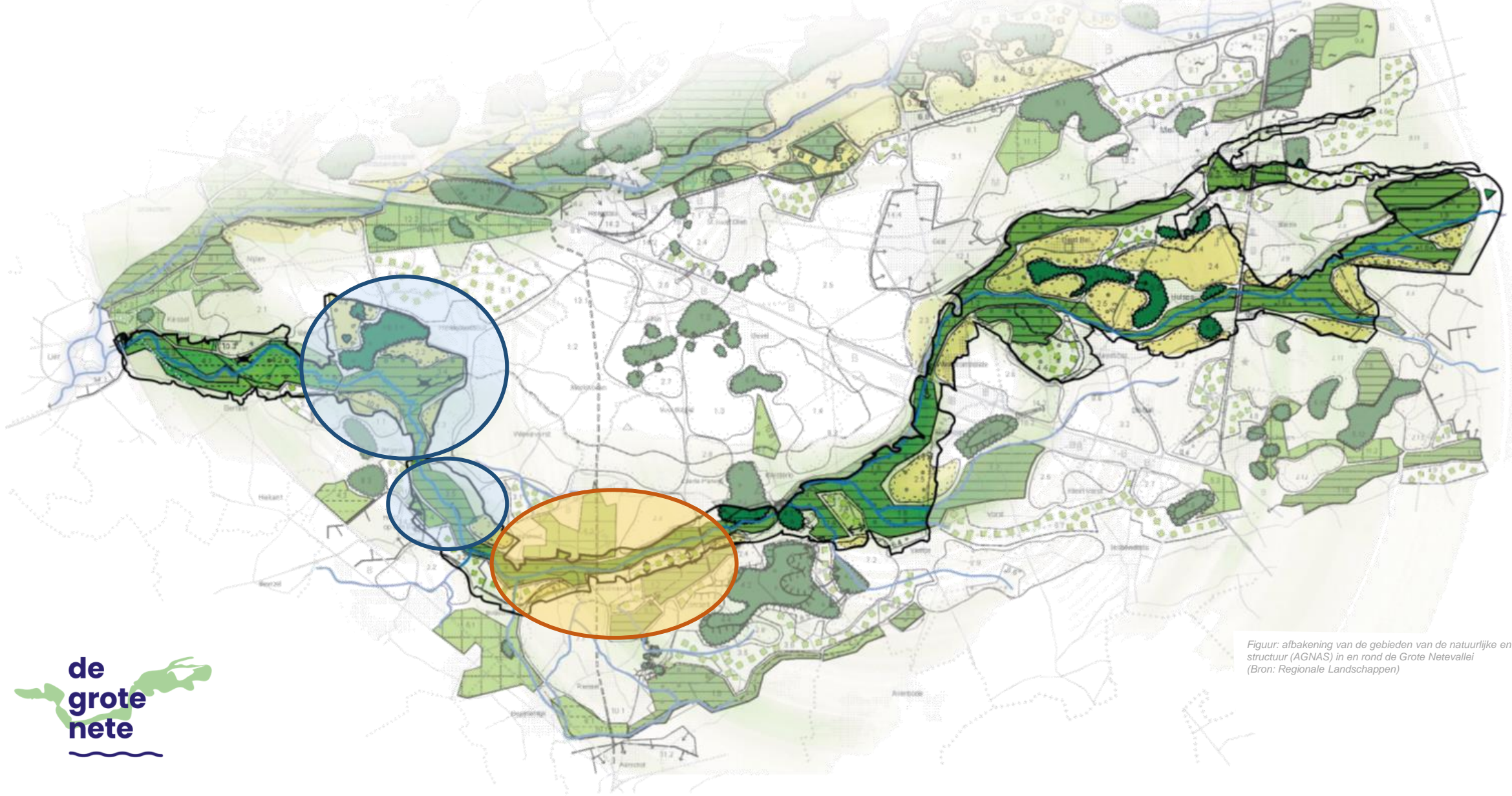
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Omgeving Lodijk

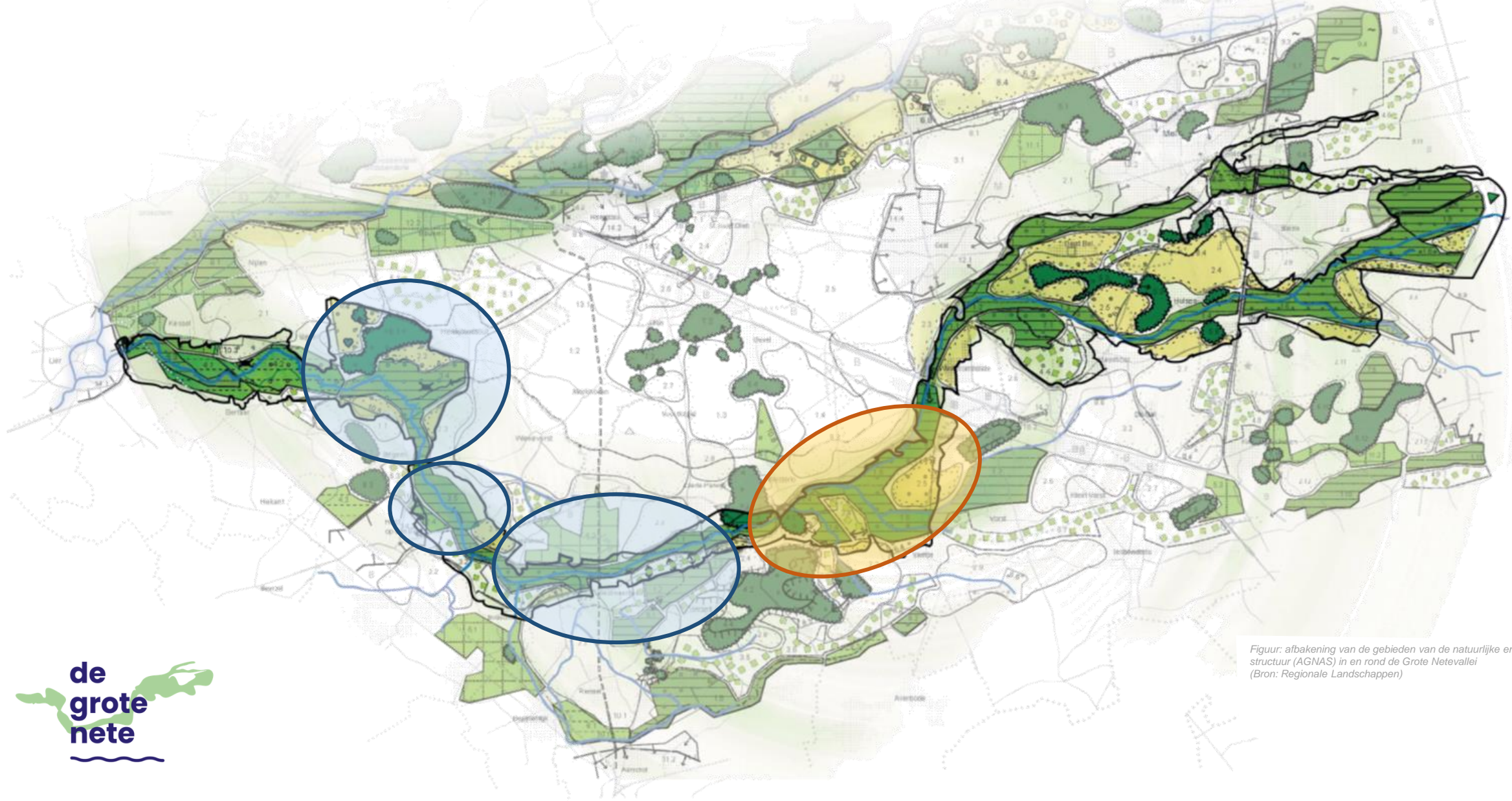
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Kastelen en hoven in het hart van de vallei

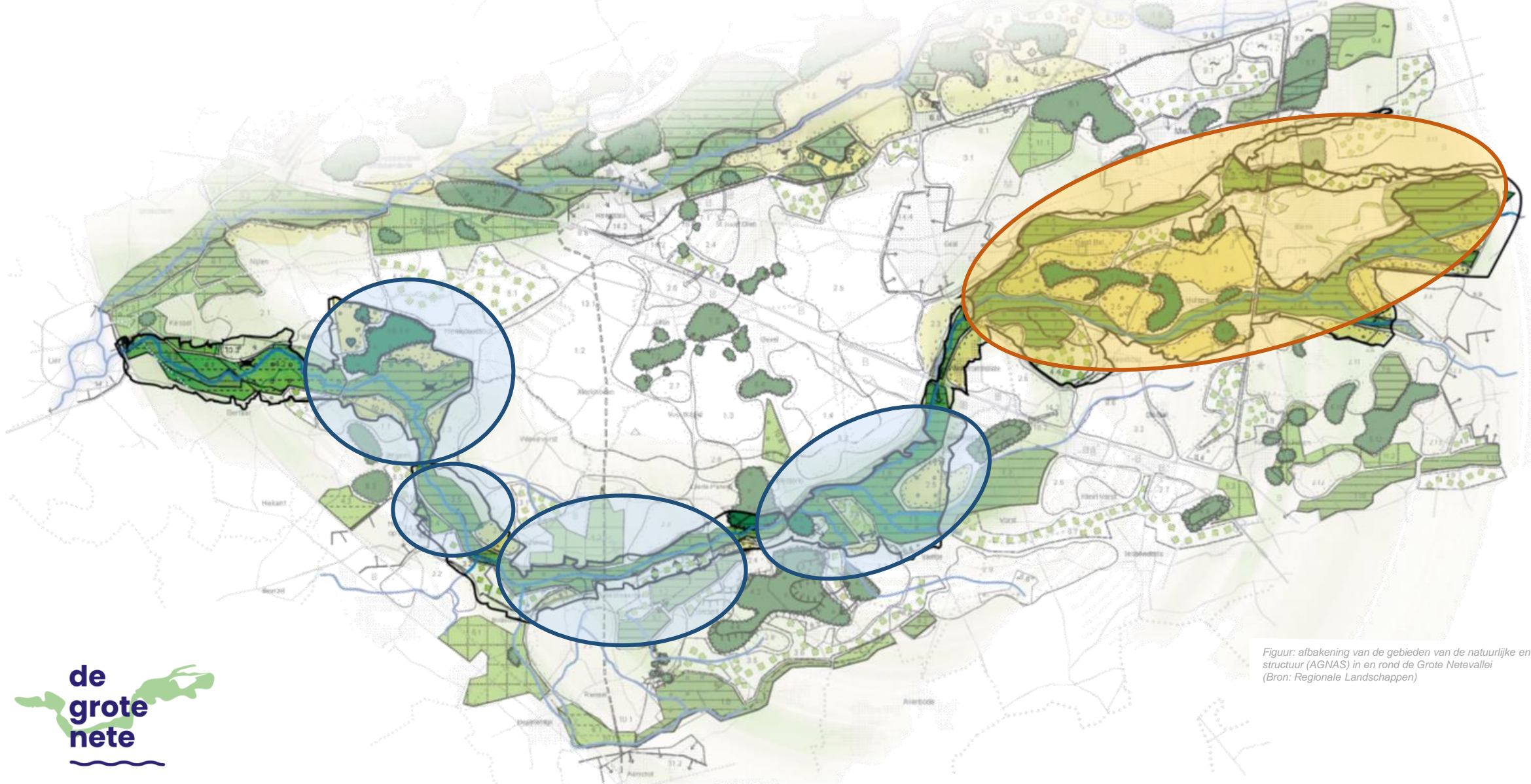
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Zammelsbroek

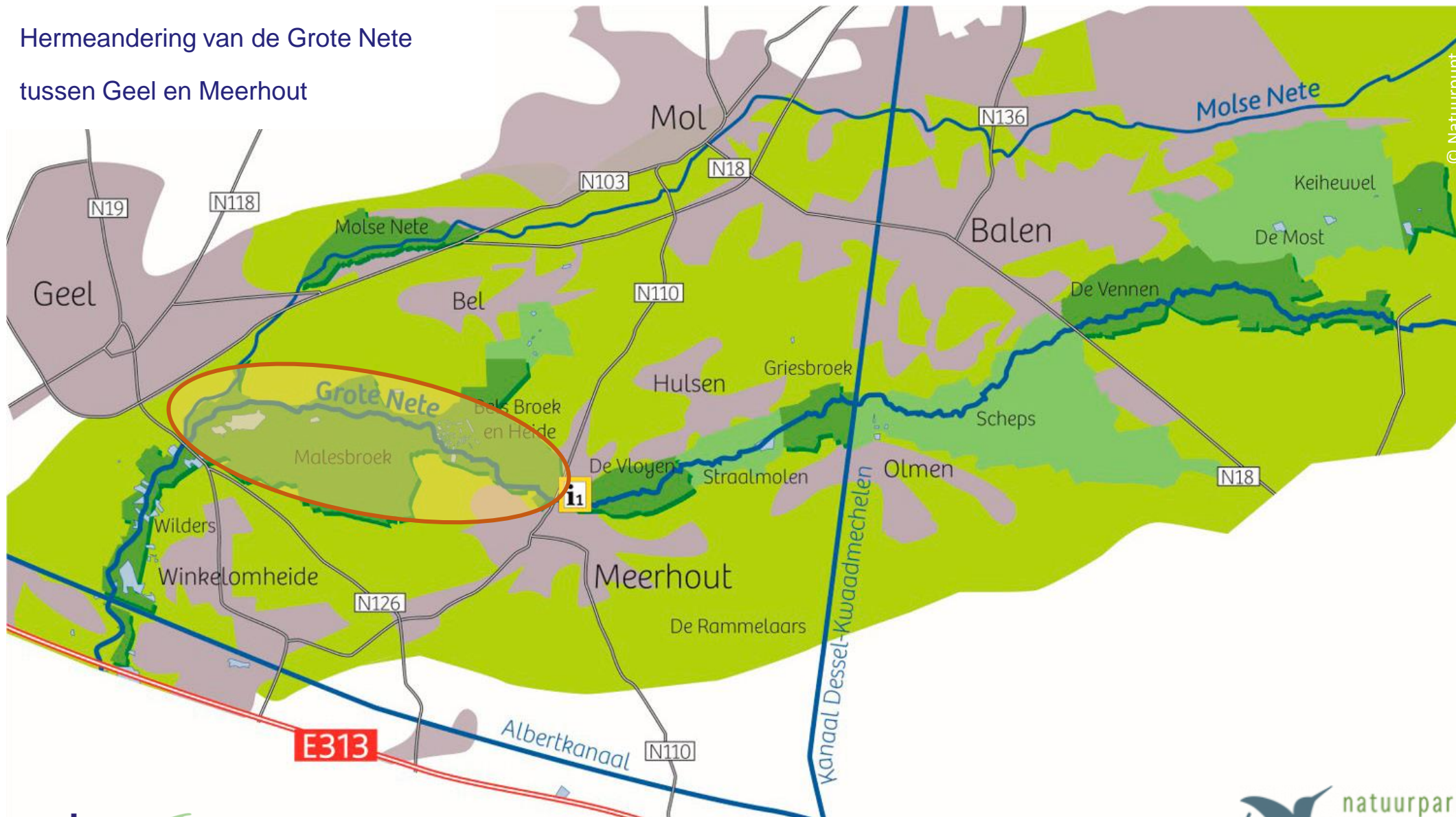
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Grote Netewoud

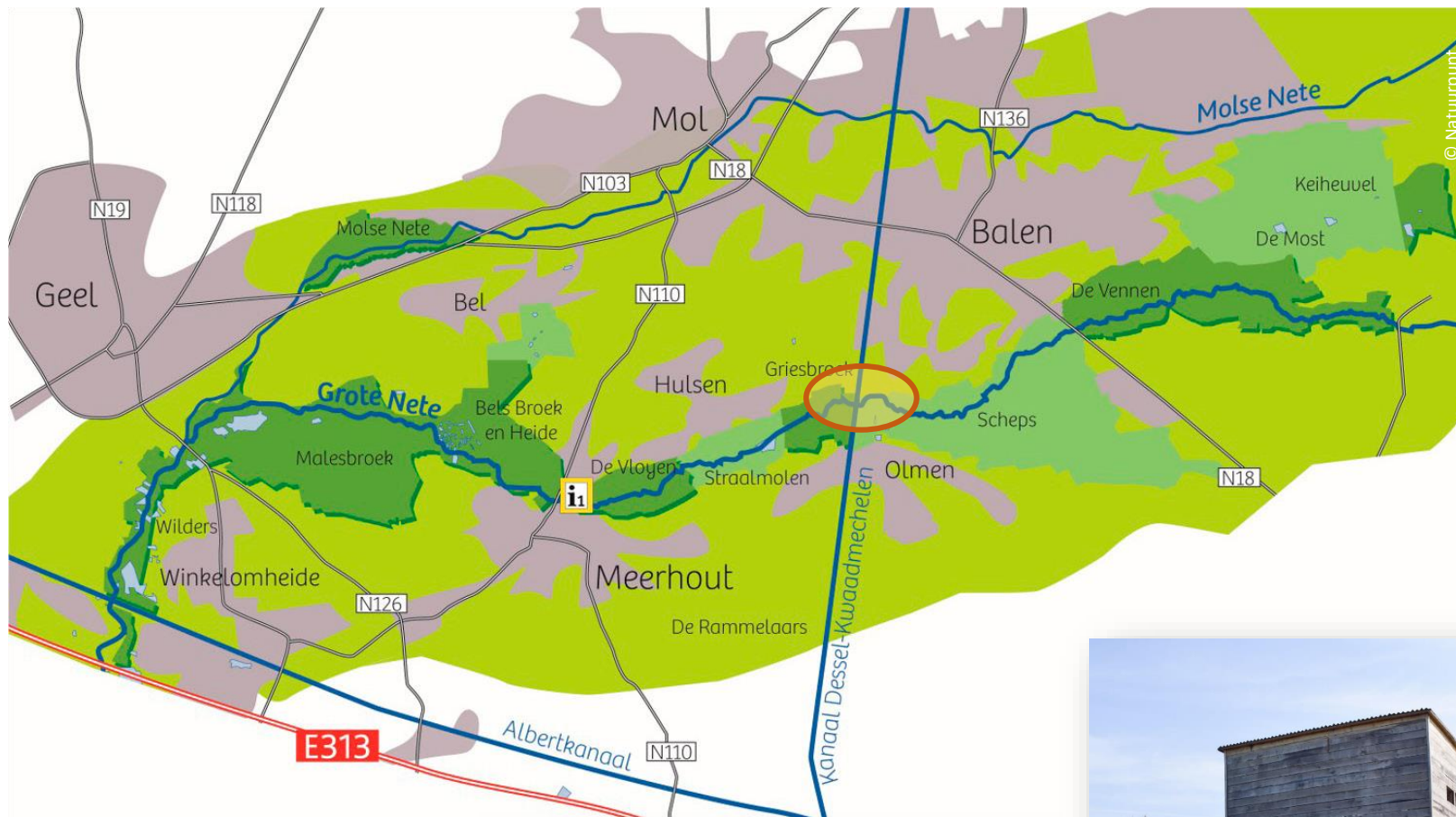
Figuur: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in en rond de Grote Netevallei (Bron: Regionale Landschappen)

Hermeandering van de Grote Nete tussen Geel en Meerhout

© Natuurpunt

© Natuurpunt

© Toeslone Provincie Antwerpen - M. De Baat

© Toeslone Provincie Antwerpen - M. De Baat

© Toeslone Provincie Antwerpen - M. De Baat

Ecologische en recreatieve verbinding
Griesbroek - Scheps

Statige kastelen, eeuwenoude watermolens, unieke watergebonden natuur en kilometers lange wandel- en fietsroutes... Welkom in de vallei van de Grote Nete!

Wist je dat de vallei een onschatbare grote rijkdom aan natuur en biodiversiteit herbergt? Dat ze een voortrekkersrol speelt in de strijd tegen droogte en wateroverlast? En dat ze jaarlijks enorm veel recreatieve bezoekers aantrekt? Je vindt er dan ook talloze, vaak verborgen, maar unieke plekjes waar het heerlijk vertoeven is.

Beleef de Grote Nete

In de kijker
 Onze activiteiten, projecten of evenementen.
 Klaar om in de Grote Nete te duiken?

Naar een klimaatveilige vallei van morgen

De voorbije decennia werden in Vlaanderen tal van meanderende waterlopen rechtgetrokken, ingedijkt of uitgediept. Water moest zo snel mogelijk stromen naar zee.

Rivieralleen zoals die van de Grote Nete transformeerden hierdoor aanzienlijk, met verregaande gevolgen voor de waterhuishouding en biodiversiteit in de valleien.

Vandaag beseffen we dat het anders moet. Dat we water juist moeten vasthouden als voorraad tegen droogte. Dat we rivieren terug méér ruimte moeten geven, klaar voor de toekomst. En die toekomst zal trouwens verdacht veel lijken op de Grote Nete van vroeger. Daarom werkt de gebiedscoalitie samen aan valleierstel, aan een klimaatveilige vallei van morgen.

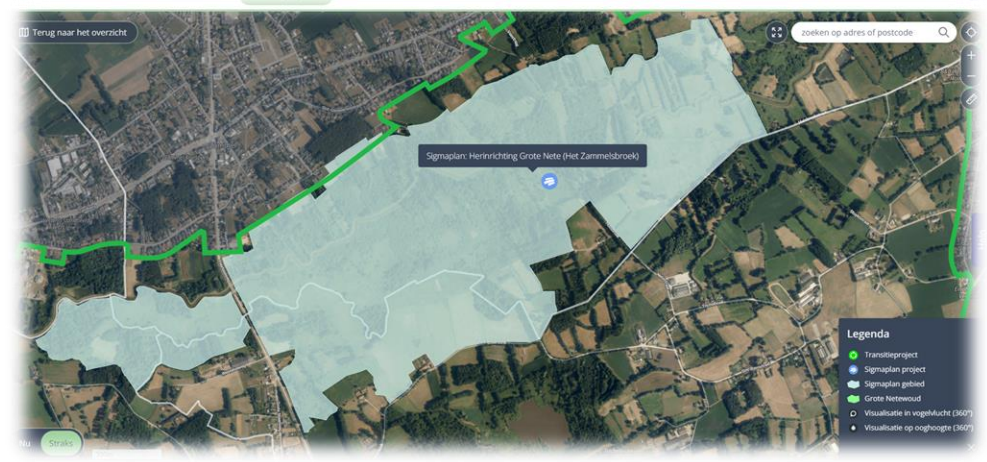
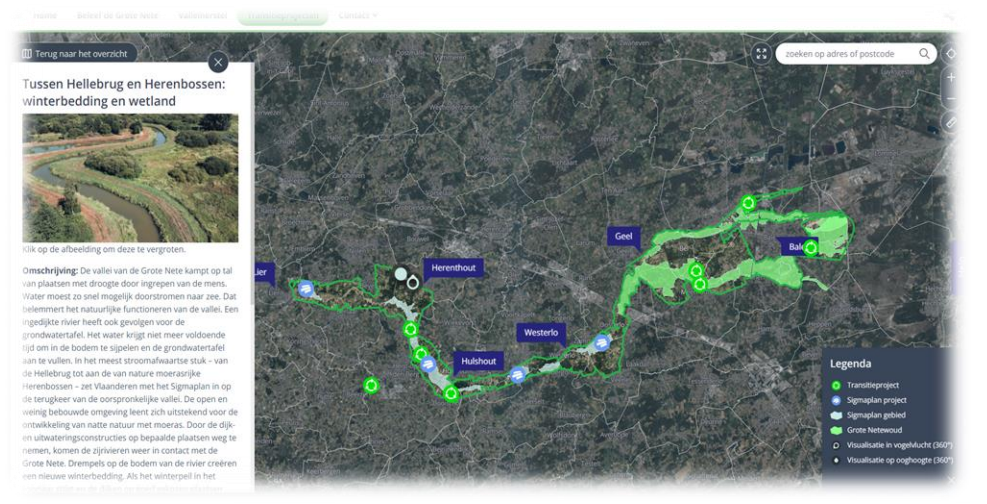
Bekijk de transitieprojecten

Een gebiedsprogramma voor een klimaatveilige vallei, vol beleving

In de vallei zijn heel wat spelers actief. Om alle bestaande en toekomstige projecten van de stakeholders en de lokale besturen goed op mekaar af te stemmen, startte de provincie Antwerpen als bovenlokaal bestuur met een gebiedsprogramma. Het gebiedsprogramma Grote Nete is het platform om als coalitie samen te werken aan een klimaatveilige vallei, vol beleving.

Ontdek hier alle partners

Volg ons op social media

www.degrotene.be

Bedankt voor uw aandacht.